

Vojenská päťdesiatka

Vojenská päťdesiatka - tento názov si osvojili účastníci vojenského pochodu od Pamätníka umučených na trencianskej Brezine cez Peťovku, Krásnu Ves, Kňaží stôl, Dubničku, Uhrovec až po Pamätník Slovenského národného povstania na Jankovom vršku, ktorý pri príležitosti 30. výročia Slovenského národného povstania v roku 1974 po prvý raz zorganizovali mládežníci z VÚ 7717 na trencianskom letisku. Trasa vedie miestami, kde v časoch druhej svetovej vojny pôsobila partizánska brigáda Jana Žišku pod velením plk. Teodora Pola. Podujatie sa uskutočňuje vždy v apríli pri príležitosti osláv oslobodenia Trenčína vojskami sovietskej a rumunskej armády - 10. apríla 1945.

Tak sa to začalo...

Ideovými nositeľmi myšlienky zorganizovať vojenský turistický pochod boli rtm. Oľga Ďurčová, rodáčka z Krásnej Vsi a práp. Ladislav Mitrik, skúsený parašutista a organizátor turistických podujatí. Prípravy sa začali po vojensky – rekognoskáciou terénu. Skupina vojakov pod velením Ladislava Mitrika preskúmala päťdesiatkilometrový terén a potom nasledovalo značkovanie farbou a papierovými stužkami, pretože v tom čase ešte turistické chodníky v tejto oblasti Strážovských vrchov neboli vyznačené. Účastníci turistického pochodu terén zdolávali bez problémov. Náročnú trasu absolvovalo deväťdesiat vojakov.

Prvý pochod (1974) bol útvarovou záležitosťou, čo nebránilo mládeži v Krásnej Vsi, aby jeho účastníkov privítala s harmonikou a spevom. Na pamiatku sa s vojakmi aj odfotovali.

Po pietnom akte na pamätníku na Jankovom vršku priamy účastník Slovenského národného povstania veliteľ VÚ 7717 pplk. Bedrich Čaplický zapálil vatru, pri ktorej vojaci zotrvali v besede s priamymi účastníkmi protifašistického odboja.

Na organizovaní 2. ročníka (1975) už branno-turistického pochodu po stopách SNP – pri príležitosti 30. výročia oslobodenia Trenčína a ukončenia 2. svetovej vojny sa podieľali nielen mládežníci, ale celý útvár. Medzi organizátorov pribudol ppor. abs. Josef Sluka a nový príslušník útvaru ppor. Jozef Špalda.

Po registrácii účastníkov a zhromaždení pri pamätníku umučených na trencianskej Brezine, kde sa prítomným prihovril veliteľ útvaru Bedrich Čaplický, sa na vojenskú päťdesiatku vydali nielen vojaci, ale aj zväzáci a zamestnanci z Veliteľstva východného vojenského okruhu, Leteckých opravovní v Trenčíne, turisti z Trenčína a okolia a v Krásnej Vsi sa pridali ďalší. Na trase boli pripravené stanoviská v Peťovke, neskôr v Petrovej Lehote, Krásnej Vsi, Dubničke a Uhrovci, kde vojaci ponúkali teplý čaj a vodu na uhasenie smádu a doplnenie zásob na ďalšiu cestu.

V cieľi si účastníci podujatia prevzali od veliteľa vojenského útvaru Bedricha Čaplického diplomy, pochutili si na dobrom vojenskom guláši. Podujatie sa skončilo pietnym aktom kladenia vencov na pamätníku a posedením pri vatre. O druhý ročník vojenskej päťdesiatky (1975) prejavili záujem aj médiá, STV nakrútila reportáž, ktorú odvysielala v armádnom magazíne Azimut.

Z útvarového podujatia sa stala odľúbená turistická akcia

V nasledujúcich rokoch sa Vojenská päťdesiatka stále viac dostávala do povedomia turistickej obce – napríklad na 6. ročníku v r. 1979 bolo 396 turistov a o rok neskôr - na 7. ročníku (1980) ich už bolo 520 a z toho 100 absolvovalo 25 km trasu.

Organizátori vydávali informačný bulletin, v cieľi účastníci dostávali vojenský guláš a čaj, odovzdávali im diplomy, neskôr pamätne listy, každý rok v inej farbe šatky s logom Vojenskej päťdesiatky, odznaky a viacnásobným účastníkom aj pamätne plakety. Súčasťou pochodu boli branné hry – hod granátom a streľba zo vzduchovky. Pre tých, ktorí sa pridávali v Krásnej Vsi, bolo pripravené registračné stanovisko na dvadsaťpäť kilometrovú trasu. Účastníkov z Bánoviec nad Bebravou, Trenčína a okolia z Jankovho vršku odvážali vojenské autobusy, aby sa pohodlne dostali domov.

Vojenský útvár na trencianskom letisku zorganizoval 12. ročník Vojenskej päťdesiatky v apríli 1985 - naposledy. Na jeseň toho roku bol útvár zrušený. A to bol aj koniec podujatia každý rok pripravova-

Zakladatelia Vojenskej päťdesiatky rtm. Oľga Ďurčová a práp. Ladislav Mitrik (v strede) počas rekognoskácie terénu

Registrácia turistov pri Pamätníku umučených na trencianskej Brezine

Účastníci pochodu prechádzajú cez obce Petrova Lehota a Krásna Ves

Turisti pri občerstvení v Peťovke a v teréne

Veliteľ pplk. Bedrich Čaplický odovzdáva účastníčke pochodu diplom

Turisti si pochutnali na výbornom vojenskom guláši

ného so štedrým vojenským zabezpečením a odvázaním účastníkov vojenskými autobusmi, čo bolo možné len vďaka obetavosti organizátorov a získaným finančným prostriedkom.

V roku 1986 sa Vojenská päťdesiatka neuskutočnila, hoci štafetu mal prevziať vojenský útvár v Kasárňach gen. M. R. Štefánika v Trenčíne. Napokon predsa len nezanikla. Od roku 1987 až do súčasnosti ju organizuje KST TJ DUKLA v TRENČÍNE. Od roku 2010 aj v spolupráci s Oblastným výborom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a podporou Klubu vojenských veteránov v Trenčíne.

40. ročník turistického pochodu Vojenská pět'desiatka

Klub slovenských turistov Dukla Trenčín v spolupráci s Oblastnou organizáciou SZPB a ZO SZPB 1 v Trenčíne pripravili na sobotu 11. apríla 2015 už 40. ročník turistického pochodu Vojenská pět'desiatka, ktorý je tradičnou súčasťou osláv oslobodenia mesta Trenčín a okolitých obcí v druhej svetovej vojne. Na organizáciu podujatia finančne prispel aj Zväz vojakov SR.

K tohtoročnej klasickej 50 kilometrovej trase z Trenčína a 25 km z Krásnej Vsi na Jankov vršok pribudli tri 15 km trasy z Karolintálu na Jankov vršok. Na kratšie trasy turistov z Trenčína odviezol autobus.

Jubilejná Vojenská pět'desiatka turistov potešila krásnym počasím

Začiatok trasy A na 50 km bol v Trenčíne, trasa B na 25 km sa začínala v Krásnej Vsi a z Karolintálu pri Uhrovskom Podhradí si bolo možné vybrať 3 kratšie trasy C a to na 17, 15 a 10 km. Všetci registrovaní účastníci pochodu po príchode do cieľa na Jankovom vršku dostali pamätný list s odznakom. Podrobný popis turistických tratí pochodu dostali účastníci pochodu pri registrácii.

Prezentácia účastníkov pochodu sa každý rok uskutočňuje v trenčianskej Sokolovni.

Turisti si prezreli aj priestory mauzólea v spodnej časti pamätníka. Tam sú uložené urny s popolom padlých a umučených príslušníkov Partizánskej brigády J. Žižku a ich fotografie.

Spoločný cieľ s kontrolou príchodu účastníkov pochodu bol pred novým Múzeom partizánskej brigády Jana Žižku pri hoteli Partizán. Tam sa vydávali aj pamätné listy a spomienkové odznaky na pochod, občerstvenie aj čaj pre registrovaných účastníkov. Do začiatku pietneho aktu o 16,30 h pri mohyle bolo možné si prehliadnuť nové múzeum Partizánskej brigády Jana Žižku, kde bol pripravený aj bufet a ukážka zbraní zo zbierky Klubu vojenskej histórie Duklianský priesmyk z Trenčína.

Tohtoročný 40. ročník si účastníci pochodu skutočne užili. Počasie bolo slnečné, výhľady do okolia nádherné a nálada medzi turistami výborná. Potvrdila nám to aj najstaršia turistka Marta Trebatická z Trenčína. Onedlho oslávi deväť'desiatku, ale ako povedala: „Na vojenskú pět'desiatku idem vždy keď sa dá.“ Na pět'desiat kilometrovú túru sa vydali aj vojaci zo ženijného práпора v Seredi Filip Kaštier a Matúš Antol. „Túru sme zvládli za osem hodín, no mohlo to byť aj lepšie, ale užili sme si to. Veľmi pekný úsek bol z Krásnej Vsi do Uhrovca.“

Turisti si po oddychu mohli pozrieť nové múzeum venované partizánskej brigáde J. Žižku, udržiavané bunkre z druhej svetovej vojny a Pamätník SNP. Nakoniec položili vence k pamätníku a autobusom sa odviezli späť do Trenčína.